

## Komentář k základním výsledkům SLDB 2021 v Karlovarském kraji

Výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021 jsou opět zpracovány především podle místa obvyklého pobytu sčítaných osob. Údaje tak jsou srovnatelné se sčítáním v roce 2011, ale možnosti srovnávání s předchozími sčítáními jsou omezené.

**Místo obvyklého pobytu** je definováno jako místo, kde osoba převážně pobývá, tráví dobu svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost, a kde je členem konkrétní domácnosti. Pro zahrnutí osoby do obvykle bydlícího obyvatelstva České republiky je rozhodující kritérium délky pobytu nejméně 12 měsíců, příp. úmysl dlouhodobého pobytu.

Výsledky sčítání 1961 až 2001 byly zpracovány podle **místa registrovaného pobytu (resp. v tehdejší terminologii podle místa trvalého pobytu)**, tedy podle pobytu úředně hlášeného, a to bez ohledu na to, kde občan skutečně bydlel nebo kde byl sečten.

### Obyvatelstvo

V Karlovarském kraji žilo k 26. 3. 2021 podle výsledků sčítání celkem 279 103 obvykle bydlících obyvatel, z toho 140 993, tj. 50,5 % žen. Na celkovém počtu obyvatel ČR se kraj podílí pouze 2,7 % a je tak nejméně lidnatým regionem.

Nejvíce obyvatel Karlovarského kraje žilo k datu sčítání v okrese Karlovy Vary, a to 108 705, tj. 38,9 % z celkového počtu. Ve třech okresních městech s 20 000 až 49 999 obyvateli žije více než třetina (34,4 %) všech obyvatel kraje. Karlovy Vary, které jsou zároveň krajským městem, jsou s 44 323 obyvateli nejlidnatějším městem kraje. Naopak nejméně obyvatel žije v těch nejmenších obcích do 199 obyvatel (0,8 %). Nejméně osob žilo v obci Přebuz v sokolovském okrese, a to 64.

Z celkového počtu obyvatel Karlovarského kraje bylo k rozhodnému datu celkem 129 091, tj. 46,3 % narozeno v obci svého současného obvyklého bydliště, tedy tzn. „rodáků“. Z výsledků sčítání je zřejmé, že se zvyšujícím se počtem obyvatel v obci narůstá i podíl těchto rodáků. Ve třech největších městech kraje je jejich podíl na celkovém počtu obyvatel nadpoloviční (51,1 %). Při srovnání jednotlivých SO ORP kraje zjišťujeme, že nejmenší podíl rodáků žije v SO ORP Mariánské Lázně (41,1 %), naopak nejvyšší v SO ORP Aš (52,6 %). Z mezikrajského srovnání vyplývá, že v našem kraji žije druhý nejnížší podíl rodáků po Středočeském kraji. Naopak nejvyšší podíl rodáků vykazuje Moravskoslezský kraj, kde jich žije 56,0 %, tedy o 9,7 procentního bodu více než v kraji Karlovarském. Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel narůstá se zvyšující se velikostí obce. Zatímco v obcích do 199 obyvatel činil podíl cizinců 1,7 %, v obcích od 20 000 do 49 999 byl tento podíl 8,5 %.

Z celkového počtu obyvatel kraje bylo 15 445, tj. 5,5 % cizinců, co představuje třetí největší podíl v rámci celé ČR po Hl. městě Praze a Plzeňském kraji. Nejpočetnější skupinou cizinců v Karlovarském kraji jsou Vietnamci, kterých zde žilo v době sčítání celkem 4 926, to představuje 31,9 % všech zde žijících cizinců. Jedná se o největší podíl mezi všemi regiony ČR a republikový průměr převyšuje o 21 procentních bodů. Druhou nejvýznamněji zastoupenou skupinou cizinců jsou Ukrajinci, kterých žilo v našem kraji k rozhodnému datu celkem 3 397, tj. 22 % všech cizinců. V mezikrajském srovnání byl tento podíl druhý nejnížší, nižší podíl Ukrajinců vykazoval pouze Moravskoslezský kraj. Významněji jsou zastoupeny také osoby se státním občanstvím Slovenska, Ruska a Německa. V rámci kraje vykazovaly největší podíl cizinců SO ORP Cheb a SO ORP Aš (7,8 %, resp. 7,7 %), naopak nejméně cizinců žilo v SO ORP Sokolov (2,4 %) a SO ORP Kraslice (3,0 %).

Ve věkové struktuře obyvatel Karlovarského kraje se projevil pokračující nárůst počtu osob ve věku 65 a více let. Těchto osob zde žilo k rozhodnému dni 59 381, tj. 21,3 % všech obyvatel kraje. Ve srovnání s výsledky sčítání před deseti lety doznal podíl osob ve věku 65 a více let významný nárůst o 6,2 procentního bodu. V mezikrajském srovnání byl tento podíl pátý nejvyšší (společně s Jihočeským krajem) a pohyboval se 0,9 procentního bodu nad celorepublikovým průměrem. Nejvyšší podíl 65letých a starších osob žil v nejmenší obci

kraje Přebuzi (34,4 %) a naopak méně než 10 % seniorů vykazovaly obce Vřesová na Sokolovsku (6,1 %) a Pomezí nad Ohří na Chebsku (9,8 %). Děti do 14 let žilo k rozhodnému datu v Karlovarském kraji 42 586, tj. 15,3 % všech obyvatel kraje. Tento podíl je o 0,8 procentního bodu nižší než celorepublikový průměr. Věkové složení obyvatel kraje se dlouhodobě mění. Populace stárne, a to zejména vlivem snižujícího se počtu narozených dětí a současně se prodlužujícího věku obyvatelstva. Tento trend stárnutí populace je zřejmý v celé ČR. Stárnutí obyvatel hodnotíme pomocí indexu stáří, tzn. podílu počtu osob ve věku 65 a více let a počtu dětí do 14 let. Hodnota tohoto indexu činila v našem kraji 139,4, na 100 dětí do 14 let tedy připadalo více než 139 seniorů 65letých a starších. Od minulého sčítání se tak hodnota indexu stáří zvýšila o 33,4. Podle velikostní struktury obcí je z výsledků sčítání patrné, že se zvyšujícím se počtem obyvatel obce stárne obyvatelstvo dané obce rychleji. Nejnižší index stáří vykazují obce do 199 obyvatel (102,9), nejrychleji stárne populace ve městech s 20 000 až 49 999 obyvateli s indexem stáří 152,8. Mezi SO ORP Karlovarského kraje vykazují nejvyšší index stáří SO ORP Mariánské Lázně (159,1) a SO ORP Karlovy Vary (155), naopak obyvatelé SO ORP Aš jsou s hodnotou indexu stáří 121,9 nejmladšími v rámci celého kraje.

Vlivem nových trendů v soužití lidí se mění podíly osob podle rodinného stavu. V manželství žilo k rozhodnému datu sčítání 35,3 % mužů a 34,4 % žen. U mužů jde o nejnižší podíl mezi všemi regiony ČR, u žen o třetí nejnižší po Hl. městě Praze a Ústeckém kraji. Muži a ženy v Karlovarském kraji žijí nejčastěji jako svobodní (48,8 %) či svobodné (38,2 %). Podíl svobodných mužů i žen patří v mezikrajském srovnání k nejvyšším. Také podíly rozvedených mužů (13,2 %) i žen (15,9 %) vykazují vysoké hodnoty, v rámci celé ČR dokonce nejvyšší, a to u obou pohlaví. Celorepublikový průměr převyšují rozvedení muži v kraji o 2,6 procentního bodu a rozvedené ženy o 2,9 procentního bodu. Ovdovělých žen (11,5 %) žije v kraji více než ovdovělých mužů (2,7 %), jak u mužů, tak u žen jsou tyto podíly vyšší než průměr ČR. Nejvíce svobodných mužů žije ve městech 5 000 až 9 999 obyvateli a nejvíce svobodných žen žije v malých obcích do 199 obyvatel. Vdané ženy a ženatí muži mají největší zastoupení v obcích s 500 až 999 obyvateli. V Karlovarském kraji žilo k rozhodnému dni sčítání 72 mužů a 54 žen v registrovaném partnerství.

Karlovarský kraj je regionem s nejnižším podílem vysokoškolsky vzdělaných obyvatel (10,5 %) ze zjištěných údajů o dosaženém vzdělání. Tento podíl je o 8,1 procentního bodu nižší, než je celorepublikový průměr a ve srovnání s jeho hodnotou v Hl. městě Praze je nižší dokonce o 25,3 procentního bodu. Zároveň obsadil, společně s Ústeckým krajem, nejnižší příčku pomyslného žebříčku v podílu osob bez vzdělání (1,3 %) a také byl krajem s nejvyšším podílem obyvatel nad 15 let se základním vzděláním včetně neukončeného (18,4 %). Nejvíce vysokoškolsky vzdělaných osob žije ve třech okresních městech Karlovarského kraje (13,7 %), z okresů kraje vykazuje nejvyšší podíl vysokoškoláků okres Karlovy Vary (12,7 %). Naopak nejméně obyvatel s vysokoškolským vzděláním žije v okrese Sokolov, kde je současně nejvíce osob se základním vzděláním včetně neukončeného (20,6 %), bez vzdělání (1,4 %), i těch, co mají ukončené učňovské vzdělání (40,3 %).

Pracovní sílu tvořilo v Karlovarském kraji k datu sčítání celkem 142 659 osob a mimo pracovní sílu bylo 129 541 osob. Podíl pracovní síly na celkovém počtu obyvatel zaujímá v mezikrajském srovnání, společně s Jihočeským krajem, sedmou příčku pomyslného žebříčku (52,4 %). Při zkoumání ekonomické aktivity obyvatelstva kraje podle věku je zřejmé, že nejvyšší ekonomickou aktivitu vykazují osoby ve věku 45–49 let, jejichž podíl na celkové pracovní síle kraje činil 15,4 %. Z celkového počtu 130 956 zaměstnaných v Karlovarském kraji bylo u 108 712 osob zjištěno jejich postavení v zaměstnání. Mezi těmito zaměstnanými bylo 84,4 % osob v zaměstnaneckém poměru, 1,4 % tvořili zaměstnavatelé a 14,2 % byly osoby pracující na vlastní účet. Tyto hodnoty se nijak výrazně nelišily od celorepublikového průměru. Nejvíce zaměstnaných osob v kraji pracovalo v průmyslu (29,8 %), mezi všemi regiony ČR se však jednalo o třetí nejnižší podíl. V mezikrajském srovnání vykazoval Karlovarský kraj nejvyšší podíl osob zaměstnaných v oblasti ubytování, stravování a pohostinství (6,8 %) a také v oblasti zdravotní a sociální péče (8,8 %). To je dáno lázeňským charakterem kraje. Počet nezaměstnaných dosáhl k rozhodnému dni sčítání 11 703 osob. Podíl nezaměstnaných na celkové pracovní síle kraje činil 8,2 % a v mezikrajském srovnání byl nejvyšší v celé ČR. Mezi všemi SO ORP kraje bylo nejméně nezaměstnaných v SO ORP Aš a Cheb (6,3 %, resp. 6,7 %), nejvyšší podíly nezaměstnaných na pracovní síle naopak vykazovaly SO ORP Kraslice a Sokolov (10,2 %, resp. 9,5 %).



Mezi zaměstnanými v Karlovarském kraji, u kterých byl zjištěn údaj o vyjížděci do zaměstnání, vyjížděla čtvrtina za prací do jiné obce okresu (25,5 %), více než pětina zaměstnaných pracovala na adrese obvyklého pobytu (23,4 %) nebo na jiné adrese v obci obvyklého pobytu (22,2 %). Do jiného okresu kraje dojíždí za prací 7,7 % zaměstnaných osob a do jiného kraje 4,3 %. Někteří zaměstnaní nemají stálé pracoviště, takových je v našem kraji 8,0 %. Do zahraničí vyjíždělo za prací 8,8 % všech zaměstnaných, což je nejvyšší podíl mezi všemi regiony ČR a celorepublikový průměr převyšuje o 5,8 procentního bodu. Z okresů Karlovarského kraje vykazuje nejvyšší podíl zaměstnaných pracujících v zahraničí okres Cheb (13,5 %). To je dáno blízkostí hranice s Německem, odkud přicházejí nabídky zaměstnání. Nadpoloviční většina žáků a studentů vyjíždí do škol na jinou adresu v rámci obce obvyklého pobytu (54,6 %).

Téměř dvě třetiny zaměstnaných (63,5 %) využívají při cestě do zaměstnání vlastní automobil a dalších 7,1 % jezdí v autě jako spolujezdec. Přibližně každý osmý zaměstnaný chodí do práce pěšky. Okolo 6 % využívá cestou do zaměstnání městskou hromadnou dopravu či autobus a jen velmi malý podíl zaměstnaných jezdí vlakem nebo na železniční kole (2,0 %, resp. 1,6 %). Mezi studenty je situace poněkud odlišná. Mnohem větší podíl z nich využívá k cestě do školy autobus (24,4 %), městskou hromadnou dopravu (10,9 %) nebo vlak (14,0 %). Více než čtvrtina jich chodí do školy pěšky (26,3 %). Vlastní automobil využívá pouze 3,1 % z nich, ale jako spolujezdci jezdí zhruba pětina studentů z těch, u kterých byla zjištěna data o použitém dopravním prostředku při cestě do školy.

Na dobrovolnou otázku na národnost se rozhodla neodpovědět zhruba třetina (34,3 %) osob, což je druhý nejvyšší podíl ze všech krajů ČR po Ústeckém kraji. Na území Karlovarského kraje žilo v době sčítání nejvíce osob s českou národností. Z celkového počtu osob, které uvedly svou národnost, se k české národnosti přihlásilo 87,7 %. Dalšími nejpočetněji zastoupenými skupinami byly slovenská (3,1 %), německá (2,0 %) a vietnamská (1,8 %) národnost.

Stejně jako na otázku národnosti, ani na otázku náboženské víry neodpovídali obyvatelé Karlovarského kraje ochotně. Celých 31,7 %, což představuje třetí největší podíl mezi všemi kraji ČR po Jihočeském a Plzeňském kraji, svou víru neuvodlo. V mezikrajském srovnání je náš kraj po Ústeckém a Libereckém kraji regionem s třetím nejnižším počtem věřících osob. Ke konkrétní náboženské víře se zde přihlásil pouze každý desátý obyvatel (ze zjištěných hodnot). Nejvíce je zastoupena římskokatolická církev (3,4 %), ve srovnání s celorepublikovým průměrem byl tento podíl o 6,7 procentních bodů nižší. Ostatní církve jsou zastoupeny jen minimálně. Další 10,5 % deklarovalo, že jsou věřící, nehlásící se k žádné církvi, náboženské společnosti nebo směru. Z okresů Karlovarského kraje vykazuje nejméně věřících okres Sokolov.

Ze všech 279 tis. bydlících osob v Karlovarském kraji žila většina (94,5 %) v bytech. V mezikrajském srovnání se jedná o nejnižší podíl ze všech regionů. Naopak podíl osob bydlících v ubytovacích zařízeních (2,2 %) i mimo byty či zařízení (3,3 %) byl v celé ČR nejvyšší. Bez domova bylo v našem kraji v době sčítání celkem 109 osob, více než polovina z nich žila v okrese Karlovy Vary (60, tj. 55 %).

## Domy

Ke dni sčítání bylo na území Karlovarského kraje zjištěno celkem 48 308 domů. Z tohoto počtu tvořily 78,8 % rodinné domy, tento podíl je v celorepublikovém srovnání druhý nejnižší po Hl. městě Praze a zároveň o 10,4 procentního bodu nižší, než kolik činil průměr ČR. Bytové domy se na bytovém fondu kraje podílely 18,3 %, což je o 9,3 procentního bodu více ve srovnání s průměrem ČR. Zbývající 2,9 % činily ostatní budovy.

Z celkového počtu domů bylo 42 406, tj. 87,8 % domů obydlených. Tento podíl je třetí nejvyšší mezi všemi regiony ČR po Hl. městě Praze a Moravskoslezském kraji a průměr za ČR převyšuje o 3,5 procentního bodu. Za obydlený dům je považován dům určený k bydlení, ve kterém má alespoň jedna osoba obvyklý pobyt. Celkem 76,7 % obydlených domů tvořily domy rodinné. Z okresů našeho kraje vykazuje nejvyšší podíl rodinných domů okres Cheb (77,6 %), bytových domů je nejvíce v okrese Karlovy Vary (21,5 %). Největší počet obydlených domů byl ve vlastnictví fyzických osob (33 155, tj. 78,4 % všech obydlených domů se zjištěným vlastnictvím). Je přitom zřejmý trend klesajícího podílu těchto vlastníků s narůstajícím počtem obyvatel obce. Zcela opačnou tendenci vykazuje forma spoluvlastnictví vlastníků bytových jednotek. V Karlovarském kraji činí podíl domů ve spoluvlastnictví vlastníků bytových jednotek 16,3 % všech obydlených

domů. V nejmenších obcích do 199 obyvatel je jejich podíl minimální (2,2 %), ve třech okresních městech kraje je podíl těchto vlastníků téměř třetinový (32,0 %). Velmi malé procento obydlených domů je ve vlastnictví obce či státu, jiných právnických osob nebo bytových družstev.

Polovina všech obydlených domů v Karlovarském kraji byla postavena do roku 1970. V dalších desetiletích bylo vystavěno nejvíce obydlených domů v letech 2001–2010 (12,4 %), nejméně naopak v letech 1981–1990 (7,6 %). Podíl obydlených domů s obdobím výstavby nebo rekonstrukce od minulého sčítání činí v našem kraji 9,2 %. Jedná se o pátý nejnižší podíl mezi všemi regiony ČR (společně s Krajem Vysočina a Olomouckým krajem) a na celorepublikový průměr nedosahuje o 1,2 procentního bodu. Z okresů Karlovarského kraje vykazuje nejvyšší podíl domů, vystavených v posledních deseti letech, okres Karlovy Vary, nejnižší naopak okres Sokolov. Obydlené rodinné i bytové domy patří k nejstarším v rámci celé ČR. Obydlené rodinné domy jsou v průměru staré 59,2 roku, starší rodinné domy jsou pouze v Ústeckém a Libereckém kraji. Bytové domy jsou mezi všemi kraji ČR v Karlovarském kraji dokonce druhé nejstarší po Hl. městě Praze, jejich průměrné stáří dosahuje 65,9 roku.

Z celkového počtu obydlených domů tvoří domy s jedním bytem 58,6 %. Mezi rodinnými domy jsou těch s jedním bytem tři čtvrtiny (74,3 %), dva byty jsou v další zhruba pětině obydlených rodinných domů a 5 % rodinných domů má tři byty. Mezi obydlenými bytovými domy v Karlovarském kraji převažují domy s 5–9 byty (42,4 %) a s 10–19 byty (34,7 %). Nejvyšší podíl obydlených domů s jedním bytem vykazuje v rámci kraje SO ORP Kraslice (71,8 %), naopak nejméně SO ORP Cheb a Aš (56,2 %, resp. 56,8 %). Nejvíce domů s 12 a více byty je v SO ORP Sokolov (11,3 %) a nejméně v SO ORP Aš (4,9 %). Tři čtvrtiny (74,4 %) všech obydlených domů v Karlovarském kraji mělo 1 až 2 podlaží. V mezikrajském srovnání se jedná o druhý nejnižší podíl takových domů po Hl. městě Praze a na celorepublikový průměr nedosahuje o 13,3 procentního bodu. Bytové domy s 5 a více podlažími tvořily 7,1 % všech obydlených domů. Nejvíce bytových domů s 5 a více nadzemními podlažími vykazuje okres Karlovy Vary, naopak nejméně okres Cheb.

Většina (84,3 %) obydlených domů se zjištěným materiálem nosné zdi v Karlovarském kraji má postavené nosné zdi z kamene, cihel nebo tvárnic. Panelových domů stojí v kraji 10,2 % a jejich největší podíl se nachází v okrese Sokolov. Mezi všemi regiony ČR zaujímá Karlovarský kraj podílem panelových domů druhou nejvyšší příčku pomyslného žebříčku za Hl. městem Prahou a republikový průměr převyšuje o 5,4 procentního bodu. Na kanalizační síť je v kraji připojeno celkem 30 354, tj. 74,0 % z celkového počtu obydlených domů, u kterých byl tento údaj zjištěn. Jde o druhý nejvyšší podíl ze všech krajů ČR po Hl. městě Praze a celorepublikový průměr převyšuje o 9,9 procentního bodu. Většina domů v našem kraji je připojena na vodovod (97,3 %), přesto se jedná o jeden z nejnižších podílů mezi všemi regiony ČR. Plyn je zaveden do 63,1 % obydlených domů v Karlovarském kraji, v okrese Sokolov je přitom tento podíl nejvyšší (72,7 %). Vysoký podíl obydlených domů je vybaven ústředním topením (73,3 %) a výtah je v 4,7 % obydlených domů v kraji.

## Byty

V Karlovarském kraji bylo ke dni sčítání celkem 148 516 bytů, z toho 84,4 % bytů bylo uvedeno jako obydlených. Nejvíce bytů v našem regionu se nachází v okrese Karlovy Vary (41,1 % bytů z celkového počtu bytů v kraji). Ten je však současně okresem s nejnižším podílem obydlených bytů (79,9 % z celkového počtu bytů v okrese). Naopak nejmenším bytovým fondem v kraji disponuje okres Sokolov (42 121 bytů), který je zároveň okresem s nejvyšším podílem bytů obydlených (89,8 % bytů z celkového počtu bytů v okrese). Ve srovnání se sčítáním v roce 2011 došlo k poklesu podílu obydlených bytů v našem kraji o 4 procentní body. Více než dvě třetiny těchto bytů v Karlovarském kraji se nachází v bytových domech (67,3 %). V mezikrajském srovnání je hodnota tohoto ukazatele po Hl. Praze (86,4 %) druhá nejvyšší a celorepublikový průměr přesahuje o 13 procentních bodů. Téměř třetina obydlených bytů našeho regionu se nachází v rodinných domech (30,5 %) a jde o druhý nejnižší podíl mezi všemi regiony ČR. Nižší podíl těchto bytů, i když s velkým odstupem, uvádí již pouze Hl. město Praha (12,6 %). Nejvyšší hodnoty v počtu obydlených bytů zaznamenal, stejně jako při minulém sčítání, Středočeský kraj a Kraj Vysočina.



Z pohledu právního důvodu užívání bytu byla více než třetina obydlených bytů v Karlovarském kraji k rozhodnému datu sčítání v osobním vlastnictví (35,9 %). V mezikrajském srovnání jde o nejvyšší podíl, který převyšuje průměr ČR o 10,9 procentního bodu. Téměř čtvrtina obydlených bytů v kraji se nachází ve vlastním domě (24,9 %), pětina bytů je nájemních (20,0 %) a pouze zanedbatelnou část bytů, a současně nejnižší podíl v mezikrajském srovnání, tvoří byty družstevní (0,5 %).

Z celkového počtu obydlených bytů našeho regionu tvořily největší podíl obydlené byty se třemi obytnými místnostmi vč. kuchyně s plochou 4 m<sup>2</sup> a více (28,6 %), tento podíl je nejvyšší ze všech krajů a průměr ČR převyšuje o 6,5 procentního bodu. Byty s jednou obytnou místností zaznamenaly v našem regionu, stejně jako v ostatních krajích ČR, nejnižší podíl ze všech obydlených bytů (2,6 %). Průměrně připadalo v Karlovarském kraji k datu sčítání na jeden byt 3,8 obytné místnosti, nižší hodnotu zaznamenalo již pouze Hl. město Praha (3,2 obytné místnosti). V mezikrajském srovnání je hodnota tohoto ukazatele po Hl. městě Praze druhá nejnižší. Průměrný počet osob žijících v jednom bytě činí v našem regionu celkem 2,1 osoby, což je o 0,2 procentního bodu méně, než uvádí celorepublikový průměr. Nejčastěji žije v bytě pouze jedna osoba (40,3 % bytů), ve srovnání s údaji ze sčítání v roce 2011 vzrostl podíl těchto jednočlenných domácností o 8,5 procentního bodu.

Ze shromážděných dat o technické vybavenosti bytů vyplývá, že plyn je zaveden do 73,8 % bytů v kraji, což představuje po Moravskoslezském, Jihomoravském a Olomouckém kraji třetí nejvyšší hodnotu v ČR. Většina těchto bytů je napojena na plyn z veřejné sítě (98,6 % bytů). Nejvyšší podíl bytů se zavedeným plynem se nachází v okrese Sokolov (81,2 %), naopak nejnižší hodnotu zaznamenal okres Karlovy Vary (68,6 %). Vysoký podíl obydlených bytů v našem regionu má také zaveden vodovod (89,7 %), i přesto je však tento podíl, spolu s Ústeckým krajem, v mezikrajském srovnání nejnižší.

Většina obyvatel Karlovarského kraje využívá jako hlavní zdroj energie k vytápění bytů ústřední topení dálkové, domovní nebo s vlastním zdrojem (86,6 %), naopak lokální topidla jsou využívána minimálně (pouze 5,7 % domácnostmi). Nejvyšší podíl obydlených bytů je vytápěn z kotelny mimo dům (46,4 %), což představuje po Hl. městě Praze, Moravskoslezském a Ústeckém kraji čtvrtý největší podíl mezi všemi regiony ČR. Dalším hlavním zdrojem energie je plyn, kterým byla v kraji vytápěna čtvrtina obydlených bytů (25,4 %). V mezikrajském srovnání jde o druhý nejnižší podíl bytů vytápěných tímto způsobem po Jihočeském kraji a jeho hodnota se pohybuje 9 procentních bodů pod průměrem ČR. Nejvyšší podíl obydlených bytů vytápěných plynem v Karlovarském kraji byl zaznamenán v okrese Cheb, kde představoval plyn hlavní zdroj energie téměř pro třetinu bytů (32,0 % bytů).

Mezi obydlenými byty v Karlovarském kraji, u kterých se podařilo zjistit údaj o celkové obytné ploše, měl nejvyšší podíl obydlených bytů našeho regionu v době sčítání celkovou průměrnou plochu v rozmezí 60,0 až 79,9 m<sup>2</sup> (34,7 % obydlených bytů). V mezikrajském srovnání se jednalo o nejvyšší podíl obydlených bytů s plochou v tomto intervalu. Naopak nejnižší hodnota podílu tohoto ukazatele byla zaznamenána u bytů s rozlohou 120,0 až 149,9 m<sup>2</sup>. Těchto bytů je v našem kraji pouze 6,7 %, méně obydlených bytů s touto plochou se nachází již jen v Hl. městě Praze. Nejvyšší podíl bytů s nejmenší rozlohou do 39,9 m<sup>2</sup> zaznamenal okres Sokolov (9,0 % obydlených bytů v okrese), naopak byty s největší plochou, tj. 150 m<sup>2</sup> a větší, se nacházejí nejčastěji v okrese Cheb (8,8 % obydlených bytů v okrese).

## Domácnosti

Z celkového počtu 125 299 bytových domácností v Karlovarském kraji je drtivá většina (97,7 %) tvořena jednou hospodařící domácností. Z mezikrajského srovnání vyplývá, že se jedná o druhý nejvyšší podíl v celé ČR (společně s Hl. městem Prahou) po Ústeckém kraji a na celorepublikový průměr nedosahuje o 0,9 procentního bodu. Při pohledu podle velikostních skupin obcí je zřejmé, že s rostoucím počtem obyvatel v obci se zvyšuje i podíl bytových domácností s jednou hospodařící domácností. Naopak bytové domácnosti se dvěma či třemi hospodařícími domácnostmi jsou více zastoupeny v malých obcích.

Hospodařících domácností bylo k rozhodnému datu v Karlovarském kraji celkem 135 416. Z celkového počtu hospodařících domácností představovaly 54,7 % domácnosti rodinné. To je druhý nejnižší podíl mezi všemi regiony ČR po HI. městě Praze a ve srovnání s republikovým průměrem je nižší o 4,4 procentního bodu. Lze přitom vysledovat trend klesajícího podílu rodinných domácností s rostoucí velikostí obcí. Nerodinné domácnosti se podílely na celkovém počtu hospodařících domácností kraje 45,3 %, vyšší podíl těchto domácností vykazovaly pouze hospodařící domácnosti v HI. městě Praze.

Naprostá většina rodinných hospodařících domácností v našem kraji je tvořena jednou rodinou (97,9 %). Podíl hospodařících domácností, složených ze dvou či více rodin, činí jen 2,1 %, což je o 0,3 procentního bodu méně než v celé ČR. Nerodinné domácnosti mohou být domácnosti jednotlivců nebo nerodinné domácnosti vícečlenné. Většinu těchto nerodinných domácností tvořily domácnosti jednotlivců (96,5 %). Jejich podíl na nerodinných domácnostech v kraji celkem byl, společně s krajem Ústeckým, nejvyšší mezi všemi regiony ČR a celorepublikový průměr převyšoval o 1 procentní bod. Z celkového počtu rodinných domácností tvořených jednou rodinou bylo 78,9 % rodin úplných a 21,1 % rodin neúplných.

Podíl úplných rodin na celkovém počtu rodinných domácností tvořených jednou rodinou je nejnižší mezi všemi kraji ČR a na republikový průměr nedosahuje o 2,8 procentního bodu. Mezi těmito úplnými rodinami dominují manželské páry (73,3 %), faktická manželství tvoří 26,4 % z nich. Podíl registrovaných či faktických partnerství je minimální (0,3 %). Z celkového počtu neúplných rodin v Karlovarském kraji (15 299), tvořených jedním dospělým s alespoň jedním dítětem, bylo 14,1 % osamělých otců a 85,9 % osamělých matek.

Hospodařící domácnosti v Karlovarském kraji měly průměrně 2 členy. Průměrný počet členů domácností přitom vykazuje klesající trend se zvyšujícím se počtem obyvatel v obci. Méně členů měly pouze domácnosti v HI. městě Praze a v celé ČR měly hospodařící domácnosti průměrně 2,2 člena.

V rámci sčítání byl zjišťován také způsob bydlení hospodařících domácností. Z celkového počtu domácností v našem kraji žila většina (94,9 %) v bytech. V mezikrajském srovnání se jedná o nejnižší podíl v celé ČR a zároveň nedosahuje na celorepublikový průměr o 1,5 procentního bodu. Malý podíl hospodařících domácností Karlovarského kraje žil mimo byty (4,9 %) nebo v zařízeních (0,2 %).

Podrobnější analýza dat SLDB 2021 i dlouhodobého vývoje bude v analytické publikaci, která bude ve všech krajích vydána na konci října 2023.

